

zi, mora več plačati, ali pa ne spada med nas.]

Tako je z enakostjo! To vedo Kristanovci tudi, samo povedati tega ne marajo, ker bi se preveč videla denarna neenakost, če bi to priznali in se tega socialističnega načela držali. Pač pa delajo med nami drugo neenakost, ki je kar satansko hudobna. Med kmetiskim in industrijskim proletariatom delajo prepada, čeprav vedo, da se velikanska večina našega industrijskega proletariata rodi in vzgaja na kmetih, da ima tam svoje brate in sestre in da se mnogokrat, zlasti v brezposelnosti, mednje tudi vrača in med njimi živi. Povrhu imamo pa mnogo industrije v kmetiskih krajih, kjer je tovarniški delavec vedno v stiku s svojimi kmetiskimi sodruzi. Ali naj se ti res sovražijo med seboj?

Kmetisko delavska zveza mora obstati. Čeprav proti temu imenu lahko marsikdo protestira, češ, imena KDZ nam kratkoma ni treba, zato ker je v imenu socialist že vse povedano, socialist pa postane lahko vsak, kdor si služi svoj kruh s poštenim delom — vendar ne škoduje nikomur, če povemo izrecno, da hočemo med kmetiskim in industrijskim proletariatom imeti čim najozžjo zvezo!

Samo zavednost in nezavednost dela razdor med nami. Kdor se zaveda, česa je treba za zmago proletariata in kdor tudi dela tako, kakor ve, da je treba, ta je naš, pa najsibo v službi tu ali tam, naj dela s tem ali onim orodjem, naj živi na kmetih ali pa v industrijskih krajih. Za zavedne sodruge ni med industrijskim in kmetiskim proletariatom prav nobenega prepada.

V strokovnih organizacijah seveda tega ne pojmujejo tako dobro, kakor v političnih, ker so v strokovnih organizacijah samo delavci one stroke skupaj in poznajo pred vsem stanovsko ali strokovno solidarnost. Zato je tudi vsak politični razdor rodil takoj tudi strokovni razdor ali vsaj odtujitev posameznih strok med seboj. Železničarji imajo n. pr. v svojih vrstah zelo mnogo kovinarjev, pa vendar ni med kovinarsko in železničarsko strokovno organizacijo skoro nikakih stikov, niti strokovna komisija jih ne veže. „Delavca“ dobivajo železničarji samo vsako drugo številko! To se pravi da dela gospoda naravnost na to, da bi delavstvo ne razumelo, za kaj gre. Vsakih 14 dni dobi železničar svoj časopis v roke — ali more potem kaj vedeti? Saj je prisiljen naročiti se na kak drug list in ker agitira „Delavec“ proti „Napreju“ se naroči na — „Jutro“.

Sicer so Kristanovi plani že odbiti, ni se bati, da bi šle strokovne organizacije za njim. Toda mnogo je pa še nezavednih med njihovimi člani, ki ne razumejo, za kaj gre, ki hočejo samo velikega „rdečega veletoka“, čeprav še tako guilega, ker gnilobe ne vidijo. Taki ljudje so zagrizeni v svojo strokovno „slogo“ tako, kakor je pisal „Naprej“ pred 2 letoma [3. avg. 1922], ko so stavkali tiskarji, da kapitalisti niso mogli udušiti knjigovezov. Primera je tako poučna in za razmerje med strokovnimi organizacijami in kmetiskim proletariatom tako važna, da jo je treba ponatisniti. Takole se glasi:

V neko vas se je priklatil ropar. Ko so ga vaščani spoznali, so se zbrali in sklenili postaviti zamj vislice. Ropar je bil dovolj pameten, da je pravočasno ušel in začel poskušati svojo srečo v drugi vasi. Čeprav se je preoblekel, vendar so ga spoznali, saj ni težko spoznati tistega, ki ti pije kri, samo najbolj zanemarijeni ljudje tega ne čutijo.

Toda čeprav so ga spoznali, otresti se ga niso mogli, ker so imeli svojo občino preslabo urejeno. Hoteli so postaviti vislice, pa ni bilo denarja. Niti kmeta, ki bi dal smreko zastoni, niti delavcev, ki bi hoteli zastoni podreti, obtesati in postaviti srede vasi vislice, tudi za vrh ni bilo. Po dolgem cincanju so sklenili, da pojdejo v sosednjo vas po vislice na posodo.

Prva vas pa, kakor je bila prej zmožna za svojo korist hitro zbrati potrební denar in postavili vislice, ni razumela, da je treba pomagati tudi drugi vasi: „Vislice so naše! Če jih hočete imeti, postavite si jih sami!“

Sosedji so odšli poparjeni. Ka bo zdaj? Ko pridejo domu, je bil ropar že gospodar cele vasi. Ko jih zagleda brez vislic, jih napade in premaga. Napil se je krvi, da je zrasel kakor gora, njegova mogočnost je segala skoro do neba. Šel je tudi v okolico, prišel tudi v prvo vas, podrl vislice in zagospodoval tudi nad njihovo močno občino.

Ko je „Naprej“ pred 2 letoma to priliko priliko priobčil, jo je priobčil na čast tiskarjem, ki so svoje vislice radevolje posodili v drugo vas knjigovezom. Danes je pa treba, da to primeru pokličemo v spomin vsem tistim nezavednim strokovničarjem, ki mislijo, da so že sami dovolj močni, če imajo svoje vislice, to je svojo organizacijo, in da zato niso dolžni pomagati drugim, ki še niso tako napredovali, da bi si zgradili svojo obrambo proti roparju kapitalizmu, zlasti velja to za vse tiste nerodne strokovničarje, ki so zaradi lepih roparjevih besed pripravljivi posoditi vislice roparju samemu, da z njimi užene v strah najprej vse druge male vasi, potem pa še nje same.

Ob 12. uri jim kličemo v spomin to priliko, naj se spametujejo, kajti če bodo še dolgo sodelovali s Kristanovci, pridejo na tiste vislice, ki so najnevarnejše vsem roparjem in njih hlapcem, na vislice, ki so si jih postavile vse vasi skupno, vse organizacije kmetiskega in industrijskega proletariata skupno, na vislice, ki so tako velike, da sežejo v vse

kraje in kote, to je na vislice načela javnosti. Te vislice stoje že tako trdno, da jih noben ropar več ne omaje, pa čeprav mu pomagajo nezavedni strokovničarji sami. Nekateri so tako nerazsodni, da hočejo svoj strah pred temi vislicami zakriti z otroško predrznostjo in plezajo po teh vislicah, češ, saj niso nič nevarne, pogledite kako se jaz lepo guncam na njih. Da, lepo se guncam, lepe stvari pišem v „Naprej“, pa v kratkem ti bo žal, da si jih napisal in se z njimi guncal na vislicah načela javnosti in kričal zraven: „Poglejte me, kako se lepo zabavam, pojdite še vi za menoj, saj Kristan ni več nevaren, kar skupaj se vsedimo in se pogovorimo, da napravimo enotno fronto rdečega veletoka!“ Otročaji, ki tako delajo, ubijajo le sebe, vislicam pa ne jemljejo njih moči, nasprotno: „Naprej“ raste in pridobiva svoj ugled med proletariatom tem hitreje, čim bolj jasno se v njem zrcalijo nakane demagogov, ki bi ga hotele uničiti.

Izidi volitev v občini Okolica Celje.

SLS je dobila 339 glasov, SSJ [Korenovci] 166 glasov, Splošno socialistično delavstvo 75 glasov, gospodarska stranka [demokrato-narodnosocialci] 251 glasov in nemška buržoazija 111 glasov. Količnik je bil 29.

Mandati so torej; klerikalci 12, Korenovci 6, splošno socialistično delavstvo 2, demokrati in narodni socialci 9 in Nemci 5.

Za danes pribijamo le to: 75 volilcev brez vsakršnega volilnega shoda in še kljub vsej gonji iz „Nove dobe“ itd. in ljubljanskega „Socialista“. Naši so vedeli, kam so vrgli volilno kroglico.

Prihodnjic bomo poročali o predvolilni demagogiji s strani zvezane demo-social-klero-buržoazije.

Tacen. Pri nedeljskih občinskih volitvah v tukajšnji občini Šmartnem pod Šmarno goro je dobila naša lista KDZ 11 glasov absolutne večine. Dobili smo 189 glasov (13 odbornikov), SLS 116 glasov [8], SKS 62 (4).

Zgornja Šiška: SSJ 112 glasov — 7 odbornikov, SLS 4 odb., liberalci 11, gospodarsko kmetška lista 3.

Vrhnika: Socialisti in komunisti 226 glasov — 7 odb., SLS 584 (18), JDS 205 (6), Verbičeva stranka 68 (2).

Razno.

V četrtkovni »Naprejevi« (59.) številki smo objavili o trboveljskih dogodkih izviren dopis, ki prinaša mnogo novih faktov na dan in obenem dokazuje, da pada najtežja krivda res na orjunaško stran. Dopis je vzbudil mnogo pozornosti. Objavili bi ga v „Ljudskem glasu“, pa moramo gledati na prostor. Če bi naši sodruzi skrbeli bolj za razširjenje dnevnika, bi nam ne bilo treba opozarjati na takšne stvari, tako vam priporočamo, da si prečitate dopis v dotični „Naprejevi“ številki.

Vlada namerava za jesen razpisati nove volitve. To seveda predvsem zato, da lahko nemoteno še nekaj časa gospodarji brez parlamenta. Poslanci ne dobivajo dnevnika.

Obenem z ljubljanskim obč. svetom so razpustili tudi odbor ljubljanske Mestne hranilnice na popolnoma nezakonit način, ker je odbor za določeno dobo izvoljen. Toda na zakone se naši režimi poživljajo, glavno jim je, da postavijo svoje kreature tja, kjer se da s pridom ljudski denar molziti.

Invalidski kongres Udruženja jugoslovanskih vojnih invalidov se je vršil 15., 16. in 17. t. m. v Ljubljani.

Radikalni poslanec Tadija Pantović je obtožil radikalnega ministra Kojiča strašnih korupcijskih dejanj. Državo je ta nje lepi nameščeneц okradel za še ne ugotovljeno težko vsoto milijonov. Kojič bo iz ministrstva ven vržen, — zato da bo lahko v miru užival plodove svojega dela „za nacijo i državno jedinstvo“. On seveda pravi, da ni ničesar zagrešil.

Izvozna carina za najnujnejše življenske potrebsčine je bila znižana za 50%. Veste, kaj to pomeni?

V Zagrebu so imeli voditelji opozicionalnega bloka konferenco, na kateri so ugotovili, da v državi raste nasilje, se širi osebna in lastninska nesigurnost, nadaljuje korupcija ter s tem rušijo temelji državnega reda. In v tem času ima država za policaje, ki naj obvarujejo red in mir; take policaje, kakor so SLS, Radičevci, muslimani, Nemci, nekateri džemietovci pa Davidovičevci!

Zagrebska vseučilišča so za nedoločen čas zaprli, ker so se tamošnje študentske nacionalistične in komunistične „ideje“ kresale med seboj z razbijanjem oglasnih desk v vseučiliški avli.

Vsak kdor ve, kaj je stanovanjska beda in beda nezaposlenosti, naj pristopi kot član k „Splošni gradbeni produktivni zadrugi, r. z. z. o. z. v Celju.“ Ljubljanska cesta 10, oddelek II. Vstopnina znaša Din. 50.—, Delež Din 250.— ki se obrestujejo po vsakokratnem diskontu Narodne banke. Sprejemajo se tudi hranilne vloge in se obrestujejo po 10%.

V Albaniji je boj končan, Zmagali so nacionalisti popolnoma, tiranška vlada jo je odkurila v Italijo. Glavno besedo ima sedaj v Albaniji kato-

lički škof Fan Molli, Jugoslavija in Italija se zaradi Albanije med seboj pisano gledata, vsaka bi je rada en kos vstaknila v žep. Italija dela odkrito: ona pošilja svoje bojne ladje v albansko pristanišča; naš imperializem dela zavito kakor vselej: njegovi reptili razširjajo lažne vesti, da vlada v Skadru velikansko navdusenje za našo državo in da si tam ničesar bolj ne želijo, kakor da jim pride mo lastnoročno ukrasti svobodo.

Fašisti so ob belem dnevu odpeljali tajnika italijanske socialistične stranke posl. Matteottija in ga na grozen način ubili v okolici Rima. To zato, ker je imel pogum, da v času Mussolinijeve krvave diktature nastopa brezobzirno proti terorju in razgolja korupcijo. V kratkem času je hotel v parlamentu predložiti dokumente, ki naj bi dokazali, kako izkoriščajo fašistovski kolovodje svojo diktaturo tudi nad državno blagajno in ljudskim imetjem. Sodr. Matteotti je bil še mlad mož, toda s svojo energijo in z drugimi sijajno razvitimi duševnimi lastnostmi je postal v kratkem času glava laškega bratskega gibanja. Ves svet se zgraža nad bestialnim načinom, kako so ga njegovi nasprotniki odstranili, protesti prihajajo od vseh strani, Mussolini si pere roke in obljublja, da bodo krivci neusmiljeno kaznovani — vsi pa vedo, da je on glavni iniciator tega kakor vseh drugih nacionalističnih zverstev, pokazalo se bo tudi, če ni on sam dal povelja, da se Matteotti ubije. Kako zasleduje krivce je najlepše videti iz tega, da sta dva začasna njegova bandita že drugi dan „ušla“ iz zapora. Pa kazen vseeno ne bo izostala, posamezniki ji bodo morda ubežali, sistem se bo pa zvalil. Novo njegovo lopovstvo ga je omajalo do dna.

Rekrutni kontingent so znižali za 30.000 mož na Češkoslovaškem.

Millerand je moral odstopiti, na njegovo mesto je bil kot francoski državni predsednik izvoljen napol desničar Doumergue, za katerega je kompaktno glasoval na indirektni izvoljeni način in zato reakcionarni senat. Herriot je sestavil novo vlado. Pričakujejo, da bo ta s svojo večino v zbornici razgnala senat, ki tvori v demokratični republiki res kulturno sramoto.

Ameriški finančniki so namesto vlade sklenili, da dajo Nemčiji posojilo 25 milijonov dolarjev.

Londonski prometni delavci, predvsem pri podtalnih železnicah, so uprizorili divjo stavko, eno izmed fistih, ki jih buržoazija nalašč izziva, da ubije med delavstvom ugled delavske vlade. Stavka je zlomljena.

Japonci so sklenili bojkotirati Ameriko in vse njeno blago.

Kupujte čevlje samo z znamko „Peko“.

Iz stranke.

Kdor je pošten, ni v teh burnih časih svoji organizaciji ničesar dolžan, ne na prispevkih, ne na naročnini, ne za brošure itd. ampak je točen plačnik. Organizacija je finančno močna, če so njeni člani točni plačniki. Poglejte v tabelo organizacij, pa boste videli kako s težavo nekateri plačujejo svoje prispevke. Za polletno bilanco bomo pripravili tak pregled tudi za naročnike!

Kdor se pa zaveda, da je treba zamašiti luknjo, ki jo delajo zamudniki, ta ni samo pošten, ampak tudi požrtvovalen, zato plača toliko prej, kolikor drugi prepozno izvrše svojo dolžnost.

SSJ v Lescah je v današnji tabeli organizacij vpisana kot zaspana organizacija, ki ni poslala obračuna. To pa ne odgovarja resnici, ampak je le posledica nekega nesporazumljenja. Ustanovljena je bila marca, v aprilu je prejelo tajništvo obračun in je ta obračun vpisalo seveda pod obračun za marec, organizacija v Lescah je pa mislila, da velja za april. Drugi mesec je bilo enako, obračun za maj je bil v tajništvu vpisan med obračune za april. To napačno bi bilo treba popraviti, pa se ne da več, ker so bile tabele za marec in april že objavljene; v tabelo za maj jih pa tudi nismo smeli vzeti, ker bi se ne vjemeli račun. Pri načelu javnosti se ne daje napake drugače popraviti, kakor da grešnik svojo zmotno lepo prizna. Zato prosimo vse, naj si to zapomnijo in naj Lescam ne štejejo v zlo praznote, ki bo v koloni za maj pol leta strašila v tabeli, dokler maj izpade [v tabeli za november ga ne bo več].

Izredni strankin zbor SSJ in KDZ se bo vršil po sklepu zadnjega kongresa v dnevih 15.—17. avgusta. Za odmero števila delegatov bodo služile obračunske tabele za mesec maj, junij in julij in sicer po številu rednih članov (ne zamudnikov!). Toliko v opozorilo.

Misljinje. V slovenjegraškem okraju se bodo vršile občinske volitve 10. avgusta. Radi tega sklicuje krajevna pol. organizacija KDZ v Misljinju sestanek vseh članov in somišljenikov za 22. jun. ob 9. dop. pri s. Fr. Krajncu v Št. Ilju z dnevnim redom: 1. Občinske volitve. 2. Razno. — Dolžnost vsakega člana in somišljenika je, da pride in pove svoje mnenje ter da odboru smernice. Kdor ne pride, pa pozneje blati odbor in druge, da niso socialisti, ker ne delajo tako, kakor on misli, ta bje samega sebe po zobeh in se smeši. — Tajnik.

Jesenice. Vsem članom kraj. org. Jesenice v vednost. Na odborovi seji 1. junija se je sklenilo, da se bodo vršili redni sestanki vsako 1. nedeljo v mesecu dopoldne ob 9. v prostorih „Delavskega

doma". Dolžnost vaša je, da se sestankov polnoštevilno in točno udeležite.

Izredni sestanek se bo vršil v nedeljo 22. junija dopoldne ob 9. istotam. Na dnevnem redu je med drugim tudi vprašanje občinskih volitev na Jesenicah, ki so določene na dan 17. avgusta. — Anton Thaler, tč. tajnik.

Tiskovni sklad.

Od 1. I. do 3. VI. 1924.	Din 2926-90
Vrhnika na Veliko nedeljo pod „Hrušovco“ zbrani zavedni socialisti (pomotoma izpuščeno)	30—
Franc Marinc, Kamnik	8—
Neimenovan v Krškem prebitek pri 1 „Napreju“	0-50
Anton Žagar	3—
Ivo Martinjak	1-50
Alojzij Vasle (iz Celja.)	1-50
Ivo Gornik pomotoma izpuščeno	1-50
Franc Ribizl	1-25
Franc Jelen	5—
Vinko Požar, Cerklje	17—
Ivan Vrečar, Celje	5—
Alojzij Leskošek, Celje	2—
Franc Jelen, železničar, Celje	3—
Peter Gatéj, Žirovnica	5—
M. Obersterjeva, Novagora Črmošnjice	1—
Ivan Matzelle, Novitabor,	2—
Franc Pečavar, Črmošnjice	2—
Josip Frank, Črmošnjice	5—
Jakob Sevcnikar, Velenje [izgub. stava]	10—
Andrej Martinšek, Velenje, [izgub. stava]	2—
Z. B. [neizbrablj. potn. 15. VI., Pragersko]	27—
Anton Keber, Crna	5—
Franjo Rozman, Maribor	3—
A. Brumen Crna, kolp. %	18.95
Od 1. I. do 17. VI. 1924	skupaj Din 3087-10

Strokovno gibanje.

Splošna delavska unija. [SDU] je strokovna organizacija, ki je nastala iz prejšnje Unije stavbinskih delavcev s sedežem v Celju, SDU je priključena Strokovni komisiji kot ena njenih najgibljivejših članic. Predvsem pa je dobro to, da združuje v sebi stroke, ki doslej pri Strok. komisiji niso bile zastopane oz. ki so se od nje odcepile. Dočim je prejšnja Unija stavbinskih delavcev obsegala samo izrazito stavbinske delavce, kakor zidarje, tesarje, kamnoseke, cestarje, apneničarje in keramične delavce, se ji priključujejo danes na temelju njenih pravil tudi občinski, tovarniški in transportni delavci ter privatni nameščenci. Najnovejši uspeh je Unija dosegla v nedeljo 2. t. m., ko se ji je priključila podružnica separatističnega Osrednjega društva lesnih delavcev v Črni. To osrednje društvo je bilo svojčas zvezano s Strokovno komisijo; po zaslugi njegovih voditeljev, raznih „neodvisnežev“ po eni in Kristanovcev po drugi strani, Bradeškov in Tokanov, pa se je od glavnega strokovnega foruma na Slovenskem odcepilo. In voditelji so potem svojo komunistično Kristanovsko politiko lahko nemoteno dalje uganjali, v zadnjem času v svojem glasilu „Lesnem delavcu“, tako očitno Kristanovsko politiko, kakor bi je ne mogel niti Kristan bolje [ali slabše] uganjati. Društvo ni bilo priključeno nobeni internacionalni, k amsterdamski seveda še najmanj. Razumljivo, da se tak sistem trajno ni mogel obdržati, delavstvo je to čudno organizacijo trumoma zapuščalo in zspadalo spatiji — to je bilo slabo; bolje pa je bilo to, kar so storili zavedni lesni delavci v Črni. Ko so videli, da s separatizmom nikamor ne pridejo, kvečjemu Kristanu v krepilje, so napravili energičen konec. Na sestanku, kamor so povabili svojega tajnika Bradeška in s. Leskoška kot tajnika SDU, so klavrnemu Bradeškemu zagovoru izrekli nezaupnico in so sklenili soglasen pristop k SDU, ki si je na ta način ustvarila bazo za nadaljnje razširjanje med vsem delavstvom lesne stroke, med mizarji, žagariji itd. [Glej podrobnejše poročilo o tem shodu v zadnjem nedeljskem in včersajšnjem „Napreju“.] Ta korak k zopetni konsolidaciji strokovnega gibanja pod okriljem Strok. komisije toplo pozdravljamo in ga priporočamo vsemu lesnemu delavstvu po Sloveniji v premišljevanje. Kjer so člani Osrednj. dr. lesn. delavcev obenem člani naše politične organizacije — in teh ni malo — bodo vedeli kaj jim je sedaj storiti. Kakor je težak spor ki ga vodimo sedaj z vodstvom Strok. komisije, vendar ne bomo nehali ponavljati, da je Strok. kom. tisti strokovni organizacijski forum, kateremu edinemu morajo pripadati strokovno organizirani člani naše smeri. Naš boj gre proti osebam, ki hočejo ta forum zapeljati v Kristanovski gnoj in so ga deloma že zapeljali, te osebe bodo morale pasti in ne bomo dali miru, dokler ne izginejo, ali se popravijo; organizacija sama po sebi pa mora ostati tudi v tem času enotna in se razširjati, le tako bo mogoče, da zmaga misel zavednega delavstva nad korumpiranim voditeljstvom.

Tudi Splošni delavski uniji moramo za njene najnovejši uspehe najpriskrbeje častitati. Z odločnim nastopom je začela likvidirati kristanovsko-komunistično šarlanstvo v strokovnem gibanju, ki je spravljal posamezne delavske stroke v last posameznim koruznim voditeljem. SDU izvršuje delo zedinjenja, ki je tem več vredno, ker se naslanja na edino pošteno načelo: na načelo javnosti, sodelovanja vseh članov in brige za lastno skupno gospodarst-

vo. Smo pa zelo radovedni, kako bo Kristanov kurz v vodstvu Strok. komisije sprejel to akcijo SDU. Po eni strani so sigospodje s Tokani, Bradeški in takšnimi resničnimi razbijači kar največji prijatelji; separatizma in razbijaštva jim n. pr. še niso nikoli očitali, kakor ga očitajo nam, če zahtevamo sklicanje strokovnega kongresa. S te strani bodo morali akcijo SDU smatrati torej za — razbijaštvo. Mi seveda vemo, da je to le razbijaštvo razbijaštva. Po drugi strani pa bodo morali molčati kakor grob, ker prav nič se ne da zaviti imenitno dejstvo, da likvidira SDU separatizme zato, da pripeljuje nove delavske kadre v — Strokovno komisijo, ki ji po nesreči baš Tokanovi in Bradeškovi prijatelji načeljujejo. V tako mučnem položaju, kakor se bodo nahajali v njem kristanovski in korunovski vodilni možje te dni, mi ne bi radi sedeli!

Vestnik „Svobode“.

Del. izobraž. društvo „Svoboda“, planinski odsek podružnice v Celju prireja vsako nedeljo izlete. Vabimo vse prijatelje narave k obilni udeležbi. Točnejše informacije v društveni sobi Gaberje št. 20. Odbor.

Šoštani. Ker se v nedeljo 1. junija ni vršil občni zbor „Svobode“, se bo vršil v nedeljo 22. 6. 1924, ob 9. dopoldne v dvorani hotela Union.

Dnevni red: 1. Poročilo predsednika, 2. tajnika, 3. blagajnika, 4. kontrolorjev, 5. volitev novega odbora, 6. raznoterosti.

Gospodarstvo.

17. VI. 1924.

„Sloga“ r. z. z. o. p. [bodoči „Skupni dom“]: 130 članov s polno vplačanim deležem. Hranilnih vlog 53.753-65 Din.

Valute. Dolar je vreden 83-75—84-75, lira 36-42—36-72, francoski frank 46-35—46-85, čehoslovaška krona 2-47—2-50, 100 avstr. kron 11-82—12 p; V Curihu velja 100 dinarjev 14-82—14-92 švic. frankov, 1 švic. frank Din 6-70.

Čitajte naš tisk!

Splošna delavska Unija.

V nedeljo dne 24. maja 1924. se je vršila III. redna plenarna seja delavske Unije v prostorih pri „Kroni“ v Celju. Navzoči ss. Val. Lebič, Al. Leskošek, Ivan Vrečer, Eric Dosedla, Franc Resnik, Jos. Skrabar, Simon Kramberger in Karol Sajovic. Za kontrolo Franc Sterbal iz Maribora. Razpravljalo se po določenih dnevnega reda in sicer: a) poročila tajništva, b) došli dopisi, c) okrožnica Strokovne komisije in resolucija, d) zedinjevalna akcija s Savezom gradjevniških radnika Jugoslavije.

Sklepanje: poročila tajništva se vzame na znanje. Dopisi se prečitajo in oddajo tajniku v izvršitev. Okrožnici, ki jo je postala strokovna komisija o delitvi okrožnega urada za zavarovanje delavcev, se sklene, da naj se okrožni urad razdeli na dva dela in sicer na ljubljansko in mariborsko oblast. Centralni odbor pa nima nič proti temu, če se uvedejo trije okrožni uradi v Sloveniji in sicer v Ljubljani, Celju v Mariboru. Glede zedinjenja s Savezom gradjevniških radnika Jugoslavije v Zagrebu se pooblasti tajnik, da nadaljuje dopisovanje v dose-danji smernici v smislu sklenjene resolucije na kongresu.

K resoluciji Strokovne komisije se zavzema stališče in se sklene naslednja resolucija:

Resolucija.

sprejeta na III. redni plenarni seji centralnega odbora Splošne delavske Unije dne 25. 5. 1924 v Celju. Razpravljajoč o pozivu „Napreja“, da naj se naroča za člane „Unije“ namesto „Delavca“ list „Naprej“, izjavljamo:

1. Mi imamo glasom glavnih pravil Splošne delavske Unije pravico izdajati svoje stanovsko glasilo, vendar tega ne storimo, ker smo za enotnost delavskega gibanja in za okrepitev že obstoječega tiska.

2. Poziv v „Napreju“ ni izšel na iniciativo centralnega odbora Unije, zato tudi ne prevzamemo nobene odgovornosti, našim članom pa prepustimo, da si naroče izven obligatoričnega glasila „Delavca“ še katerikoli list „Naprej“, „Socialista“ ali „Radničke Novine“.

3. Splošna delavska Unija [prej Unija stavbinskih delavcev] se smatra za sestavni del GRSJ, kakor tudi sestavni del poklicne internacionale v Hamburgu in Mednarodne strokovne zveze v Amsterdamu potom GRSJ.

Strokovno komisijo v Ljubljani smatramo, da je podrejen organ GRSJ, ki se ima ozirati na splošno delavsko gibanje vse Slovenije kot vrhovni forum strokovnih organizacij. Zato obžalujemo dogodke na zadnjem ljubljanskem shodu, ki so nastali radi tega, ker so poslanca s. Divaca vabili na shod s firmo Socialistična stranka Jugoslavije. To čimbolj obžalujemo, ker se je to baje naredilo na

željo ljubljanskih sodrugov. Predsedstvo Strokovne komisije je predsedstvo vse Slovenije in ne samo ljubljanskih sodrugov. Zato izjavljamo, da se naš forum ne sme izrabljati na željo enega kraja za politično agitacijo. Poslanec se lahko povabi na shod tudi pod imenom Strokovne komisije in ni treba zato dodajati še firmo stranke.

4. Da se razburjenje ublaži in da se doseže vsestransko zaupanje v Strokovno komisijo, zahtevamo, da se skliče kongres strokovnih organizacij, ki so včlanjene v Strokovni komisiji za Slovenijo in to najzadnje do 30. junija 1924. Pokrajinski kongres se naj vrši v Celju ali v Mariboru, to je v sredini Slovenije. To našo zahtevo utemeljujemo s tem, da ima bivša Štajerska in Koroška po številu največ članstva in je od Ljubljane najbolj oddaljena.

5. Nad našimi funkcionarji se ne sme radi politične razdvojenosti vršiti nikako partizanstvo s pomočjo strokovnih organizacij, zlasti se ta boj ne sme poostrovati s pomočjo neorganiziranih priganjačev [glej slučaj v Celju];

6. Politično udejstvovanje mora biti za vsakega našega člana in funkcionarje popolnoma svobodno;

7. Nadalje zahtevamo, da se za konstituiranje Krajev. Medstrok. Odbora v Celju upošteva točno pravilnik GRSJ in sicer tako, da morajo vse podružnice, ki so včlanjene v Strok. komisiji oziroma organizacije, katere so zastopane v Krajev. Medstrok. Odboru v Celju, plačevati kvoto in to v isti meri kakor plačuje naša organizacija. Tiste podružnice pa, kojih osrednja društva ne plačujejo kvote Strokovni komisiji, naj izgubijo aktivno in pasivno volilno pravico v Krajev. Medstrok. Odboru do časa, da svojim dolžnostim ustrezajo, t. j. da njihove centrale plačajo kvoto in poravnajo ves dolg na naročnini lista. Ako bi se tej naši zahtevi ne ugodilo, takrat tudi mi prenehamo plačevati kvoto, ker se nam zdi, kakor se je inkazalo na shodu podružnic dne 18. maja v Celju, da imajo tisti, ki niso svoje dolžnosti izvršili, večjo zaslonbo od zastopnikov Strokovne komisije kakor pa naša organizacija.

Nadalje zahtevamo, da se vendar pospeši sklep našega kongresa, ki se je vršil dne 24. februarja ob navzočnosti zastopnika Strok. komisije za Slovenijo in sicer sklep, s katerim zahtevamo, da se izvede reorganizacija s tem, da pripade „Uniji“ vse ono delavstvo oz. članstvo, ki je zaposleno pri katerikoli gradbeni stroki in je sedaj včlanjeno pri Osrednjem društvu kemičnih delavcev ali pa kje drugje;

8. Smo za enotnost strokovnega gibanja v smislu sklepov našega kongresa.

9. Zahtevamo, da list „Delavec“ politično ne izziva naših članov in funkcionarjev;

10. „Delavec“ se naj prenese iz dosedanje Krobotinove tiskarne v Ljudsko tiskarno v Maribor. Za centralni odbor SDU:

Valentin Lebič s. r., Alojzij Leskošek s. r., Karol Sajovic s. r., Simon Kramberger s. r., Franc Sterbal s. r., Franc Resnik s. r., Franc Dosedla s. r., Josip Skrabar s. r., Ivan Vrečer s. r.

Nato zaključil s. Lebič ob 13. uri sejo. Isti dan popoldne se je vršila kontrola blagajne in blagajniških knjig za I. četrtletje in se je našlo vse v redu, ter se poročilo da v tisk.

Delavci!

Kdor inserira v drugih listih, v „Napreju“ pa ne, ta sam dovolj jasno pove, da ne mara odjemalcev iz delavskih vrst. V vaših rokah je, kakšno

inseriratno politiko

delajo trgovci. Trgovci so bolj navezani na vas nego vi nanje!

Franc Szantner, Ljubljana

SELENBURGOVA ULICA 1:

Zaloga PRVOVRSTNIH ČEVLJEV za moške, ženske in deco ter SPECIALIST za ortopedična in anatomska obuvala.

AGRARNA REFORMA.

Okrožni agrarni odbor za brežiško okrožje je 1. t. m. sklenil, da vloži pritožbo na okrožni agrarni urad v Mariboru zaradi nepravilnega postopanja s strani upraviteljev graščin grofa Attemsa, Windischgrätzja in barona Alfreda Buttlerja. Pritožba bi obsegala sledeče točke:

1. glede nepravilnega odkazovanja kuriva, stavbnega lesa, stelje, paše in previsokih cen teh predmetov za brežiško okrožje.

2. Glede sporov med posameznimi občinami za zemljo, ki spada pod agrarno reformo.

3. glede zadrževanja take zemlje s strani upraviteljev gori omenjenih graščin.

4. glede revizije maksima na zgoraj omenjenih veleposestvih po zakonu o prepovedi osvajanja in obremenjenja veleposestev.

5. glede sodnih pravnih med zakupniki kat. obč.

Rigonci in Mihaljevca za zemljišča grofa Attemsa, katera spadajo pod agr. reformo, istotako tudi kat. obč. Vidma.

6. glede nepravilnih predlogov s strani posameznih občinskih agr. odborov na okrožni agr. urad v Mariboru, kdo naj dobi zemljo v zakup.

Sklenjeno je bilo, da se odpošlje deputacija, ki naj zahteva sestavo zapisnika o teh točkah pri okr. agr. uradu v Mariboru. Za to deputacijo je bil določen Martin Umek iz Piršenbrega.

Dne 12. t. m. je bil ta osebno v Mariboru in je dal vseh 6 točk uradno na zapisnik kakor sledi:

1. glede 1. točke je bil posebe sestavljen zapisnik pri oddelku za gozdno stroko, ki je izrazil da ima okrožni agr. odbor popolnoma prav, če zahteva v takih slučajih komisijo na licu mesta in se bo ta zahteva ugodila. V komisijo bo poklican tudi inženir gozdnega urada v Celju in zastopniki okrožni agr. odbora. Okr. agr. urad pa je izjavil, da se bo komisija šele takrat podala na delo, ko bo okr. agr. odbor poslal 500 Din. za stroške. Ko je pooblaščenec dokazoval, da plača po zakonu stroške tisti, ki je spor povzročil, je zavzel urad stališče, da mora denar vseeno založiti tista stranka, ki komisijo zahteva; ko se bo potem upraviteljstvom dokazala nepravilnost, morajo stroške itak povrniti graščine. [Op. ur. Če bi 500 agrarnih interesentov imelo dobro organizacijo, bi bila malenkost spraviti 500 Din. skupaj, da ne bi mogel agrarni urad niti v tej stvari skrivati se za paragrafe in zadrževati zadevo. Na vsakega bi prišlo po 1 Din — toda interesentov je vseh skupaj v brež. okrožju morda 5000, kolikoma manj nego 1 Din, bi dali — če bi imeli disciplinirano organizacijo!] Pooblaščenec je zavzel stališče, da bo glede založitve najprvo sklepal okr. agr. odb. in svoj sklep naznanil okr. agr. uradu, istotako tudi glede 2. točke.

2. Glede 3. točke je bil v občinah Sv. Peter pod Gorami, Gorjane in Zakot slučaj, da je bila zemlja že komisionalno določena v zapisniku, da spada v zakup. Okr. agr. urad je zavzel stališče, da bo tekom enega tedna uradno obvestil upraviteljstva graščin, da morajo to zemljo takoj odstopiti obč. agr. odborom. Istotako bodo obveščeni predsedniki obč. agr. odborov, da naj v najkrajšem času naznanijo okr. agr. uradu v Mar. imena interesentov, ki bi radi zemljo v zakup. [Op.: Predsedniki v gori omenjenih občin storite torej to prej ko mogoče, nato dobite iz Maribora priznanico, da smete tisto zemljo razdeliti. V slučaju, da so ta zemlja travniki, dajte uradno obvestilo od obč. urada, da se ne smejo prej pokositi, dokler ne bo vse končno javno rešeno s strani okr. agr. ur. v Mar.]

3. Glede 4. točke pride revizija na veleposestvih grofa Attemsa in Windischgrätzja drugi mesec gotovo]

4. Glede 5. točke je zavzel okr. ur. stališče, da bo preiskal, če so bili pri njem prizadeti zakupniki vpisani, da imajo iste dele v zakupu ali ne.

5. Glede 6. točke je urad v Mar. zavzel stališče, da se za naprej ne bo več oziral na pritožbe, in spremembne predloge obč. agr. odborov, dokler ne bo te zadeve natančno pregledal in razsodil okr. agr. odbor dotičnega okrožja in potem svoje predloge poslal agr. uradu, kakor ima pravico, po predpisih min. naredb z dne 25. 2. in 12. 4. 1919. § 3. Ravno tako tudi glede odkazovanja drv, stavbnega lesa, stelje, pašne in glede cene teh predmetov, kakor tudi glede tega, koliko naj znaša zakupnina od zemlje, ki je dana od veleposestev vsaki izmed občin njih okrožja.

To poročilo sem podal zato, ker so obč. agr. odbori strašno raztreseni po vseh straneh in je potrebno da čimprej zvedo za rešitev zadeve. Predsednik okrožni agr. odbora v Brežicah pa naj se zaveda, da je treba v najkrajšem času zopet sklicati okrožno sejo, da podam osebno poročilo —

Martin Umek.

Dopisi.

Mišim v luknjo. V 'Slov. narodu' št. 136. z dne 15. t. m. čitam v članku „Občinske volitve na Viču“, da je tam volilna agitacija zelo živahna in da dela največje reklamo Narodno napredna stanka [Kje pa je ta stanka? Ali ni že kupljena? Op. ur.]. 'Narod' agitira nato za svojo stranko proti klerikalcem s tem, da imajo železničarji škandalozne pokojnine. Ampak ne samo železničarji, takšne pokojnine imajo tudi drugi državni upokojenci. Imajo pa tudi aktivni uslužbeni škandalozne plače. Ne vem, ali je res kriv samo dr. Korošec s svojimi tovariši, da imajo železničarji in drugi državni nameščenci s svojimi upokojenci vred škandalozno plačo oz. pokojnino. Mislim, da ne. Nismo imeli samo Korošec ozir: klerikalnih poslancev v parlamentu, imeli smo tudi prof. Reisnerja, demokrata. Kaj pa je delal prof. Reisner? Bil sem sam v Beogradu in sem govoril z dr. Korošcem in poslanci SLS, pa tudi s prof. Reisnerjem. Ker sem bil državni uslužbenec in ker je bil zastopnik drž. uslužbenec prof. Reisner, sem se obrnil v prvi vrsti do njega, da mi izposluje plačo. Odpustili so me kot bolnega brez nje. Ker mi pa on ničesar ni storil, sem se obrnil na dr. Korošca in takoj je ta storil, kar je prof. Reisner storil — nobeden nič. Torej naj 'Slov. narod' pri imenih krivcev pove tudi ime prof. Reisnerja. Tudi ta je kriv škandaloznih pokojnin. — Bivši državni uslužbenec.

Pojasnilo. Demokratični tednik „Domovina“ je priobčil 13. junija Kandidatno listo JDS za občinske volitve v občini Sv. Krištof, Sodrugom, ki me osebno poznajo, se bo čudno zdelo, kako da se nahaja na omenjeni listi v 20ti koloni odbornikov tudi moje ime. Vsem sodrugom in zavednemu delavstvu v Hrašniku in okolici naj služi sledeče v pojasnilo. Približno pred enim mesecem — dneva si nisem zapomnil — me poseti g. Josip Hofbauer in me vpraša, če bi podpisal kandidatno listo. „Kakšno kandidatno listo“, ga vprašam? „Liberalno listo za občinske volitve“, mi odgovori. „Ne, kot socialist ne podpiram liberalne oziroma demokratične stranke“, mu odgovorim nato mi izjavi g. Hofbauer sledeče: „Tukaj se ne gre za kako politiko, ampak za občino, zato smo stopili z delavci in železničarji v stik da strmoglavimo absolutno klerikalno večino v občinskem zastopu, in želimo da bi nas pri tem podpirali tudi vi, Kandidatnih list bo vloženi samo dvoje klerikalna in demokratiška. O tem smo se sporazumeli tudi z delavci iz Hude jame, podpisov za kandidatno listo imamo itak dovolj, želimo da podpišete tudi vi, da boste našo listo pri volitvah podpirali. Po kratkem premisleku sem pristal na podpis, to pa zato, ker mi je še v spominu Zaloška cesta, takrat poleg Zaloške ceste pač še ni bilo tudi krvavih Trbovelj. Po trboveljskih dogodkih je pa odpadla itak vsaka možnost zame kot zavednega delavca, za skupni nastop z demokratiško stranko v enem ali drugem oziru. Ko sem čital „Domovina“ 13. junija in tam na objavljeni kandidatni listi JDS čital tudi moje ime sem 14. junija pisal sledeče priporočeno pismo na srezko glavarstvo v Laškem.

Sresko glavarstvo Laško. Podpisani preključujem svoj podpis na kandidatni listi Jugoslovske demokratiške stranke za občinske volitve v občini Sv. Krištof in prosim, da se moje ime črta iz liste. Ivan Prodnar, železničar št. 58. Hrašnik 14. VI. 1924.

S tem mislim da sem popravil svoj slabo premišljeni korak in upam, da mi ga bodo sodrugi oprostili.

[Op. ur.: V včerajšnjem listu se nam je pripetila neljuba pomota, da je ta del dopisa s. Prodnarja izostal, zato ga objavljamo danes še enkrat v celoti.]

Ponikva ob juž. žel. Dne 20. junija se bodo vršile pri nas volitve obč. odbora. Imamo 3 stranke: SLS, SKS, in socialistična kmetsko delavska zveza. Naša skrinjica je druga. Torej volilci pozor, da vržete v drugo skrinjico, ta je prostor za vse izkoriščane. Imamo tukaj na Ponikvi dvoje vrst zlahto katera se ena kot druga močno trudi, da bi kar sama zmagala, upam da se jim ne bo posrečilo, ker če od naše strani vsak odbornik in njega namestnik pridobi še enega volilca, potem bo zlahta debelo gledala pri štelju kroglic. Torej volilci, zavedajte se ter vrzite v drugo skrinjico, katera je brez zlahte ki pa želi podpirati zatirane. K obilni udeležbi pri volitvah Vas vabi Puščavnik iz Sloma.

Črna. Dne 25. 5. nam je predaval s. Arh 15 do 17 navzočim v društveni sobi Konsumnega društva I. Povedal nam je v kratkih obrisih nekaj o zakonodaji in kako nam boče kapitalizem vsiliti večurno delo, skrajšati daino in take stvari. Ker se česa glavnega ni dotaknil, mu tudi jaz nisem nič rekel. Pa je tudi več nečlanov bilo zraven, pravih članov je bilo malo. — Filip Grabner.

Zapreti jih dajte!

Tako smo svetovali delegatom pred občnim zborom Kons. društva za Slovenijo. Vendar je naš glas ostal brez uspeha; nastavljeni, ki smo jim očitali korupcijo, so ostali še nadalje člani načelstva tega društva, ki sebi so pa pritegnili še g. Svetka (predsednika Stokovne komisije in Udarnikov in urednika „Delavca“ itd.). Zaradi glasovanja o spremembi pravil je obljubil Petejan, da bo vložil tožbo, pa je bil to le pesek v oči. Ne bomo mirovali, dokler ne bo ponovni občni zbor sklenil izročiti krivce kazenskemu sodišču. Razni Žalerji ne bodo vodili socialističnih zadrug!

Kaj so pa tisti delavci, ki hočejo po vsej sili te ljudi napraviti za voditelje „rdečega veletoka“? Med lažjo in resnico ni sloge in je ne bo, zapomnite si to! Skrajni čas je že!

Lastnik: „Sloga“, r. z. z o. p.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Zvonimir Bernot

(v imenu pokr. odbora SSJ in KDZ.)

18. VI. Tiskarna bratov Rumpret v Krškem 3000

Proda se hiša, svinjski hlev z enim oralom njive in sadnim vrtom blizu glavne ceste, pripravno za kakšno obrt, oddaljeno pol ure od kolo-dvora Št. Jurij ob juž. železnici. Cena se izve pri IVANU SIVKI V ŠIBENIKU p. ŠT. JURIJ ob j. ž.

Konec

izkoriščanja stavbinskih in drugih delavcev ter brezposelne

krize

v gradbeni, mizaraki, ključavničarski kleparski, soboslikarski in pleskarski stroki

bo takoj,

ko bodo vsi zidarji, tesarji, mizarji, kleparji, soboslikarji in pleskarji pristopili kot člani k

»Splošni gradbeni produktivni zadrugi v Celju,« katera se je ustanovila na temelju sklepa kongresa Unije stavb. delavcev 24. februarja 1924, in je te dni začela z obratovanjem, kakor: popravljanjem in beljenjem, pleskanjem hiš itd. Pri zadrugi sodeluje centrala „Unije“ z vsemi svojimi podružnicami, podružnica Saveza metalških radnika Jugoslavije, Celje in podružnica lesnih delavcev v Celju. Sprejme kot člana vsakega posameznega člana gori navedenih strok. Vpisnina 50 Din, delež 250 Din, ki se pa lahko odplačuje v tedenskih obrokih po poštni položnici ček. račun št. 13.708.

Sprejemajo se hranilne vloge potom znamk SGPZ — Celje in na posebno vknjižbo proti 10% obrestni meri.

Naročila za oddajo dela kakor priglase za pristop je nasloviti na naslov:

Splošna gradbena produktivna zadruga r. z. z o. z. v Celju, v hotelu pri „Kroni“, Ljubljanska cesta 10/a.

Gaspari & Faninger, Maribor

— Pletenine, drobnine, galanterija. —

NA DEBELO

Aleksandrova cesta 48.

NA DROBNO

Aleksandrova cesta 23.

Perilo za delavce, srajce od 52-80 Din.

POZOR!

Pleskarstvo, slikarstvo, črkoslikarstvo in vsa dela spadajoča v to stroko izvršujeva po najnižjih cenah in solidno. Prevzameva tudi dela na deželi. Za mnogobrojna naročila se priporočata slavni občinstvu

Petek in I. Langof

Moste pri Ljubljani — Društvena ulica 43.

Blago za obleke

in perilo, izgotovljene obleke za moške in ženske in otroke, kakor sploh vso manufakturno blago se dobi najboljše in najceneje pri

I. N. Šoštarič, Maribor

Aleksandrova cesta 13.

Ustanovljeno 1852.

Poljanska cesta 8. TEOD. KORN, LJUBLJANA Poljanska cesta 8. (preje Henrik Korn.)

Krovec, stavbni, galanterijski in okrasni klepar. Instalacija vodovodov. Napeljava strelvodov. Kopalniške in klosetne naprave. — Izdelovanje posod iz pločevine za firme, barvo, lak in med vsake velikosti kakor tudi posod (škafle) za konzerve.

Po nižani ceni

kupite sedaj samo trpežno češko

in angleško blago za moške

in ženske obleke in razno perilo

v manufakturni in modni trgovini

Miloš Pšeničnik

CELJE, KRALJA PETRA CESTA ŠTEV. 5.

NAŠI IZDELKI:

Dvojnoslada ržena žika v rdečih savitkih,

Dvojnoslada ječmenova žika v modrih savitkih,

Slajena ječmenova žika v zelenih savitkih

so najboljše!

Zahtevajte to žiko!